

Dr. JOSIP BALEN (ZEMUN):

PRILOG
POZNAVANJU NAŠIH
MEDITERANSKIH ŠUMA

(CONTRIBUTION À LA CONNAISSANCE DE NOS FORETS
MÉDITERRANÉENNES)

(PREŠTAMPANO IZ „ŠUMARSKOG LISTA“ 1935.)

ZAGREB 1935

U
Gospodinu

Dr. Dun. Nenadić,
red. prof. Univerziteta -

u znak najštevnejeg postaranja.

Zemun, 10/x. 1935.

Josip Balen

Dr. JOSIP BALEN (ZEMUN):

PRILOG POZNAVANJU NAŠIH MEDITE- RANSKIH ŠUMA

(CONTRIBUTION À LA CONNAISSANCE DE NOS FORÊTS
MÉDITERRANÉENNES)

UVOD.

Ljeti 1933 godine posjetio sam šume otoka Mljeta. Nije to bilo bez naročitih razloga. Mnogo me je vuklo srce da vidim i što bolje pregledam ovaj slavljeni i lijepi otok — jedno zbog njegovog naročtog položaja daleko na jugu, a drugo i u najvećoj mjeri zbog njegovih zasebnih osobina, koje su, nema zбора, u najjužoj vezi baš s tim položajem. Tu su prije svega interesantne šume, koje su me upravo vabile u svoje krilo, a koje nose izrazit mediteranski karakter i po obilju i osobinama vrsta i po sastavu biljnih zajednica i po karakteristikama regeneracije i po proizvodima, koje daju i mogu dati, a onda i po odnosu, koji postoji između šume i čovjeka, a koji je u Mediteranu, u svakom slučaju, svoje vrste.

Razumljivo je, međutim, da ni turističke interesantnosti na ovom otoku nisu bez važnosti. Pored prirodnih ljepota, koje su u velikoj mjeri posljedica mora — a to je prije svega na osobiti način izgrađena obala, pa južno sunce i obilje biljnih vrsta — jaka je i historijska pozadina otoka Mljeta, koja je baš ovdje, kao malo gdje, i bogata i interesantna i koja posjetioca potstiče i opominje na mnoga razmišljanja (1).

Upravo razmišljanje o svima pomenutim momentima, koji su pod raznolikim vidom dolazili do mene, a naročito razmišljanje o mediteranskoj šumi, ponukalo me je da odputujem na Mljet i da ga prokrstarim.

Možda je potrebno već na početku istaći činjenicu, da baš Mljet ima nekoliko veoma značajnih osobina, koje mu daju prednosti, kakvima se, pored svih svojih ljepota i interesantnosti, ne mogu da podiče drugi naši otoci. U najmanju ruku rečeno, oni nemaju takvih osobina u tolikoj mjeri. S jedne strane činjenica, da se je more uvuklo u masiv otoka i da čini tamo — možemo kazati — dva prava pravcata jezera, stari samostan iz 12 stoljeća, smješten kao drevni stražar i svjedok davne prošlosti na malom otočiću Sv. Marije u Velikom Jezeru (sl. 1), borova šuma — šuma sa svim potrebnim atributima, koji su na ovim staništima mogući